

Nr 97.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; giver: Stockholms slott den 14 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden under punkterna 1:o—10:o hemställt.

GUSTAF.

John Ericsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Statsrådet Ericsson anmäler frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv i vissa fall och anför därvid följande.

1:o.

Rätten till arv efter Elin Andersson från Lund. Elin Andersson från Lund, som var född den 6 december 1878, avled den 11 augusti 1943 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 28 636 kronor 37 öre. Till allmänna arvsfonden har inlevererats tillhoppa 28 644 kronor 37 öre enligt av kammaradvokattfiskalsämbetet godkänd slutredovisning. Av nämnda belopp utgör 1 830 kronor 45 öre vederlag för å offentlig auktion försäld, dödsboet tillhörig löseegendom.

Hos Kungl. Maj:t ha Anna Elvira Ingeborg Ohlsson i Lunnarp, Bonderups socken, född den 7 mars 1899, och Ebba Gerda Elisabeth Johansson i Östra Värlinge, Hammarlövs socken, född den 14 augusti 1901, anhållit, att förenämnda 1 830 kronor 45 öre måtte avstås till dem med lika fördelning.

Till stöd för ansökningen ha sökandena anfört, att de vore kusiner till Elin Andersson och att hon visserligen efterlämnat andra kusiner, men att sökandena vore de enda, som brytt sig om eller tagit hand om henne. Den avlidna hade under livstiden många gånger uttalat, att hon skulle »komma ihåg» dem, varvid hon särskilt framhållit sitt »lösbo».

Länsstyrelsen i Malmöhus län har tillstyrkt bifall till ansökningen. Den verkställda utredningen hade icke visat, att den avlidna haft för avsikt att skänka sökandena viss lösegendom, men de syntes ha varit de enda av den avlidnas släktingar, med vilka hon under sina senare levnadsår umgåtts. Båda levde i små ekonomiska förhållanden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört följande.

Av utredningen torde få anses framgå, att sökandena kunna anses i viss mån hava stått den avlidna i livstiden nära, samt att de befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Ämbetet anser därför, om ock med en viss tvekan, att stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv kan anses vara tillämpligt å sökandena ävensom att visst fog finnes för ett efterskänkande till deras förmån av någon del av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter den avlidna.

Beträffande frågan hur stor del av denna egendom, som i så fall bör till sökandena avstås, anser sig ämbetet med hänsyn till vad i ärendet upplysts kunna föreslå, att det av sökandena begärda beloppet, avrundat till 1 830 kronor, avstås till sökandena till lika fördelning dem emellan.

*Före-
draganden.*

Av utredningen i ärendet får anses styrkt, att sökandena i viss mån stått den avlidna nära i livstiden och att de befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Ehuru inte utan tvekan biträder jag kammaradvokatfiskalsämbetets förslag att ett belopp ungefär motsvarande vad som influtit vid lösöreauktionen avstås till dem med hälften vardera.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Elin Andersson från Lund må avstås ett belopp av 1 830 kronor till Anna Elvira Ingeborg Ohlsson, född Jönsson, och Ebba Gerda Elisabeth Johansson, född Jönsson, med hälften till vardera.

2:o.

Rätten till arv efter förre hemmansägaren Gustaf Edmund Gröndal från Fryele socken. Förre hemmansägaren Gustaf Edmund Gröndal från Fryele socken, Jönköpings län, som var född den 17 december 1868, avled den 11

mars 1945 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 6 912 kronor 47 öre. Till allmänna arvsfonden har inlevererats 7 032 kronor 29 öre enligt av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd slutredovisning.

Den avlidne, vilken genom beslut den 10 januari 1944 av Östbo tingslags häradsrätt blivit förklarad omyndig, var vid sin död alltjämt i omyndighet försatt.

Hos Kungl. Maj:t ha tre kusiner till den avlidne, systrarna Hilda Karolina Johansson, född den 2 december 1874, Augusta Elisabet Johansson, född den 30 april 1881 och omyndigförklarade Mina Elise Gröndal, född den 7 januari 1878 — den sistnämnda genom sin förmyndare Herbert Gustafsson — anhållit, att kvarlåtenskapen måtte avstås till dem.

Av utredningen i ärendet framgår, att sökandena befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Jönköpings län har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har ansett ansökningen av billighetsskäl förtjäna beaktande. Sökandena, vilka vore kusiner till den avlidne, syntes ha stått denne i livstiden nära samt befunne sig i mindre goda ekonomiska omständigheter. Med hänsyn till den förhållandevis ringa behållningen i boet samt omständigheterna i övrigt förordade ämbetet, att kvarlåtenskapen i dess helhet avstodes till sökandena med en tredjedel till envar av dem.

Med hänsyn till de i ärendet upplysta omständigheterna anser jag skäligt, att hela den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen avstås till sökandena med en tredjedel till envar av dem.

*Före-
draganden.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre hemmansägaren Gustaf Edmund Gröndal från Fryele socken må avstås till Mina Elise Gröndal samt Hilda Karolina Johansson och Augusta Elisabet Johansson, båda födda Gröndal, med en tredjedel till envar av dem.

3:o.

Rätten till arv efter agenten Algot Lucas Gyllenhammar från Stockholm.

Agenten Algot Lucas Gyllenhammar från Stockholm, vilken var född den 18 oktober 1880, avled den 25 maj 1944 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 2 790 kronor 86 öre men har av Stockholms rådhusrätt, som ansett viss i bouppteckningen upptagen skuld ej avdragsgill, uppskattats till 4 087 kronor 36 öre. Ifrågavarande skuldbelopp, 1 296 kronor 50 öre, utgjorde enligt avtal utgående underhålls-

bidrag med 25 kronor för månad till en den avlidnes son utom äktenskapet, Kurt-William Ronald Sigvard Björk, för tiden intill dess denne fyllt 18 år. Nämnda belopp har sedermera överlämnats till Stockholms stads barnavårdsnämnd, att månadsvis utbetalas för Björks underhåll. Gossen Björk har av kvarlåtenskapen vidare erhållit en guldklocka med kedja i enlighet med vissa av den avlidne fällda yttranden, vilka bevakats som testamente efter den avlidne och jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 2 mars 1945 icke blivit föremål för klander från allmänna arvsfondens sida.

Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 3 746 kronor 71 öre inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t ha Margit Elisabet Lindberg, född Friberg, och Sture Gustaf Adolf Fahlström, båda i Stockholm, anhållit att $\frac{1}{3}$ av kvarlåtenskapen måtte tilldelas en var av dem. Lindberg och Fahlström, som äro födda den 3 februari 1912 respektive den 21 maj 1923, äro barn utom äktenskapet till den avlidne. Vidare har May Linnéa Wermé, född Björk, i egenskap av förmyndare för gossen Björk, anhållit, att hela den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen måtte avstås till denne.

Till stöd för sin ansökan har *Lindberg* framhållit, att Gyllenhammar under sin livstid ej bidragit till hennes uppfostran och att hon för den skull ansåge sig berättigad att nu erhålla någon del av kvarlåtenskapen.

Fahlström har anfört, att han vore trolovningsbarn till Gyllenhammar och att han levde i små ekonomiska omständigheter.

Wermé har åberopat, att Gyllenhammar alltid visat sig mycket intresserad av gossen Björk, som vanligen besökt honom flera gånger i veckan. Gyllenhammar hade även lovat sörja för hans utbildning i lämpligt yrke. Björk, som nu önskade utbilda sig till flygmekaniker, saknade själv medel härtill.

Överståthållarämbetet avgav först utlåtande över Wermés ansökning den 30 januari 1946 och tillstyrkte därvid denna.

I utlåtande den 14 september 1946 har ämbetet sedermera uttalat sig i anledning av de från Lindberg och Fahlström inkomna ansökningarna och därvid anfört i huvudsak följande.

Överståthållarämbetet finner sig böra först beröra det förhållandet, att Fahlström förmenar sig vara trolovningsbarn; därest så verkligen vore fallet, skulle arvsfonden icke rätteligen vara den avlidnes arvinge. I Fahlströms ansökning åberopas en till pastorsämbetet i Matteus församling ställd skrift, däri Gustaf Fahlström i uppgiven egenskap av förmyndare för Sture Fahlström med instämmande av Algot Gyllenhammar och Sture Fahlström anhållit, att, när Sture Fahlström vore trolovningsbarn, för honom måtte antecknas efternamnet Gyllenhammar. Sture Fahlström var vid ifrågavarande tid kyrkobokförd i Matteus församling och hans moder hade avlidit flera år tidigare.

Då skriften möjligen kunde anses vara avsedd att innefatta sådant erkännande, som avses i 20 § 2 st. lagen om barn utom äktenskap, låt vara att detsamma icke avgivits i den ordning, som i samma paragrafs första stycke är stadgad, har överståthållarämbetet från pastorsämbetet i Matteus församling införskaffat utredning, till vilken åtgärd skriften må hava givit an-

ledning. Av utredningen, fullföljd jämväl hos barnets födelseförsamling, Maria församling i Stockholm, framgår emellertid, att Sture Fahlström icke är i kyrkoböckerna antecknad såsom trolovningsbarn.

Vad härefter angår frågan om avstående av arvsfondens rätt till arvet efter Gyllenhammar, så framgår av utredningen, att Sture Fahlström stått den avlidne nära. Utredningen giver även vid handen, att Margit Lindberg stått den avlidne nära, ehuru förhållandet mellan dem icke synes ha varit av samma intima karaktär som förbindelsen mellan Sture Fahlström och fadern.

Med avseende på Margit Lindbergs personliga förhållanden synas några billighetsskäl knappast tala för att arvsfondens rätt till arv avstås till henne i vidare mån än att hon, därest lösöre efter Gyllenhammar alltjämt skulle finnas kvar i boet, borde beredas tillfälle att uttaga något föremål att bevara såsom minne efter fadern. Beträffande Sture Fahlström finner överståthållarämbetet däremot billighetsskäl tala för arvets avstående. Såsom framgår av överståthållarämbetets skrivelse den 30 januari 1946 angående avstående av ifrågavarande arv till Björk synes emellertid även till denne böra avstås en del av arvet. Huruvida för arvets delning mellan dessa båda barn bör läggas annan delningsgrund än huvudtalet anser sig överståthållarämbetet icke kunna bedöma på grundval av här tillgängliga handlingar.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört följande.

Margit Lindberg, Fahlström och Björk äro, såvitt i ärendet verkställd utredning giver vid handen, barn utom äktenskap till den avlidne och måste anses hava samtliga stått honom nära, även om Björk, vars rätt dock i någon mån tillgodosetts genom honom tilldelat testamentslegat, måhända stått honom personligen närmare än Margit Lindberg och Fahlström.

Då Fahlström befinner sig i mindre goda ekonomiska omständigheter samt Björk, som ännu icke uppnått myndig ålder, torde vara i behov av medel för bekostande av yrkesutbildning, synas de till deras förmån gjorda ansökningarna i första hand vara förtjänta av beaktande och synas andelar av kvarlåtenskapen böra avstås på grund av sagda ansökningar.

Ämbetet erinrar om 1945 års riksdags uttalande i samband med beslut angående avstående av viss allmänna arvsfonden tillfallen kvarlåtenskap efter guldsmiden Lars Gustaf Hampus Malmström från Boden. Riksdagen framhöll, hurusom i vida kretsar den uppfattningen vore rådande, att utom-äktenskapliga barn borde äga arvsrätt efter sin fader och att utvecklingen måhända komme att gå i riktning mot full likställighet i detta avseende mellan utom-äktenskapliga barn och barn inom äktenskap. Därest de synpunkter om önskad förbättrad ställning för barn utom äktenskap, som torde hava påverkat riksdagens nyssnämnda beslut, läggas till grund för bedömande jämväl av föreliggande ansökningar, synes det ämbetet lämpligast, att kvarlåtenskapen fördelas mellan den avlidnes tre utom-äktenskapliga barn på sätt, som om dessa haft arvsrätt efter sin fader samt att andel av sagda kvarlåtenskap sålunda kommer att tillerkännas jämväl Margit Lindberg, trots hennes relativt goda levnadsvillkor. Då den till allmänna arvsfonden inlevererade behållningen i ifrågavarande dödsbo i motsats till förhållandet i fallet Malmström uppgår till ett jämförelsevis blygsamt belopp, synas i föreliggande fall betänkligheter icke möta mot att hela sagda behållning efterskänkes på grund av förevarande ansökningar. Vart och ett av den avlidnes barn skulle sålunda komma i åtnjutande av ett kontantbelopp av 1 248 kronor 90 öre.

Ämbetet har i anledning härav föreslagit, att $\frac{1}{3}$ av kvarlåtenskapen måtte avstås till envar av Lindberg, Fahlström och Björk.

*Före-
draganden.*

Vad först angår frågan, huruvida kvarlåtenskapen efter Gyllenhammar tillfallit allmänna arvsfonden eller icke, delar jag myndigheternas uppfattning, att Fahlström icke kunnat styrka sitt påstående, att han vore trolovningsbarn till den avlidne. Utredningen ger vid handen, att han icke är trolovningsbarn i lagens mening och följaktligen icke heller är berättigad att före allmänna arvsfonden taga arv efter fadern.

För min del finner jag det emellertid naturligt, att allmänna arvsfonden i ett fall som det förevarande avstår hela kvarlåtenskapen till förmån för den avlidnes barn. Beträffande fördelningen barnen emellan har kammaradvokatfiskalsämbetet förordnat, att de skulle erhålla en tredjedel var, medan överståthållarämbetet ansett, att Margit Lindberg borde tillgodoses endast i den formen, att hon finge uttaga något föremål såsom minne av fadern, och återstoden av kvarlåtenskapen delas mellan Björk och Fahlström. Då av utredningen framgår, att de båda sistnämnda personligen stått den avlidne i livstiden närmare än Lindberg och att de leva under små ekonomiska förhållanden, synes mig den skälighetsbedömning, som eljest tillämpas vid efterskänkande av allmänna arvsfondens rätt till förmån för närstående, böra föranleda, att Björk och Fahlström vardera åtminstone erhålla en större del av kvarlåtenskapen än Margit Lindberg. Då lösöreboet redan försålts, kan hon icke tillgodoses på det av överståthållarämbetet föreslagna sättet utan synes böra erhålla ett kontant belopp. Jag förordar, att den till allmänna arvsfonden redovisade behållningen å 3 746 kronor 71 öre delas så, att Björk och Fahlström vardera erhålla 1 500 kronor och Lindberg det återstående beloppet, 746 kronor 71 öre.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter agenten Algot Lucas Gyllenhammar från Stockholm må avstås 1 500 kronor till vardera av Sture Gustaf Adolf Fahlström och Kurt-William Ronald Sigvard Björk samt 746 kronor 71 öre till Margit Elisabet Lindberg, född Friberg.

4:o.

Rätten till arv efter Sigrid Maria Elisabeth Hall, född Sandberg, från Ulricehamn. Änkefru Sigrid Maria Elisabeth Hall, vilken var född den 28 augusti 1873, avled den 8 mars 1945 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 211 366 kronor 81 öre.

Genom ett den 3 juli 1936 upprättat testamente hade den avlidna förordnat om sin kvarlåtenskap och därvid såsom universell testamentstagare insatt Sveriges djurskyddsföreningars »centralstyrelse» i Stockholm, varmed torde ha avsetts dåvarande De svenska djurskyddsföreningarnas centralförbund, numera Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund.

Testamentet, som den 3 april 1945 delgivits kammaradvokatfiskalsämbetet, har den 30 juli samma år godkänts av ämbetet.

Den avlidna ägde bl. a. ett den 15 november 1942 för henne av Städernas ömsesidiga livförsäkringsbolag utfärdat försäkringsbrev, enligt vilket en årlig livränta av 100 kronor skulle utbetalas till henne, så länge hon levde, med början den 1 juni 1943. Därest hon avlede före den 1 juni 1952, skulle livräntan fortsättningsvis till och med nämnda dag utbetalas till hennes arvingar såsom förmånstagare.

Med utlåtande den 6 december 1946 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Älvsborgs län med yttrande den 6 juli samma år till ämbetet insänd skrift, vari Ellen Wästfelt och stadsfiskalen Per L. Edfeldt samt advokaten B. G. Heijl i egenskap av boutredningsmän anhållit, att allmänna arvsfondens rätt till omförmälda försäkring måtte avstås till förmån för universaltestamentstagaren.

I framställningen har Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund instämt.

Länsstyrelsen har tillstyrkt bifall till ansöknings.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande framhållit, att ifrågavarande livräntebelopp jämlikt stadgandena i lagen om försäkringsavtal den 8 april 1927, §§ 104 mom. 1 och 105, sista stycket, icke inginge i kvarlåtenskapen utan på grund av förmånstagareförordnandet hade tillfallit allmänna arvsfonden såsom arvinge efter den avlidna. Det syntes emellertid ämbetet osannolikt, att den avlidna avsett att genom förmånstagareförordnande tillerkänna allmänna arvsfonden rätt till ifrågavarande livräntebelopp vid sitt frånfälle. Då hennes avsikt förmodligen varit, att det av henne gjorda testamentariska förordnandet skulle innefatta jämväl sagda belopp, syntes billighetskäl tala för ett bifall till framställningen.

Allmänna arvsfondens rätt till ifrågavarande livränta, vars kapitalvärde är 737 kronor, torde vara tvistig. Det är emellertid sannolikt, att den avlidna avsett att jämväl försäkringsbeloppet skulle tillfalla den universelle testamentstagaren, ehuru hon icke vidtagit de härför erforderliga dispositionerna i form av anmälan till försäkringsbolaget. Med hänsyn till detta förhållande och till beskaffenheten av den rätt, som må tillkomma allmänna arvsfonden, vill jag ej göra erinran mot myndigheternas förslag att ifrågavarande rätt avstås till förmån för den universelle testamentstagaren, Sveriges djurskyddsföreningars riksförbund. Härför torde erfordras riksdagens samtycke, och jag förordar, att sådant samtycke utverkas i samband med framläggande av förslag till riksdagen om avstående jämlikt 5 kap. 3 § lagen om arv av allmänna arvsfondens rätt till förmån för närstående i vissa fall.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den rätt, allmänna arvsfonden må äga till den livränta, som efter Sigrig Maria Elisabeth Halls dödsfall utbetalas på grund av en av henne den 15 november 1942 tecknad försäkring i Städernas ömsesidiga livförsäkringsbolag, må avstås till förmån för den universelle testamentstagaren efter henne.

*Före-
draganden.*

5:o.

Rätten till arv efter Lars Daniel Hansson från Nysätra socken. Lars Daniel Hansson från Nysätra socken i Västerbottens län, vilken var född den 24 juli 1886, avled den 11 mars 1946 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 6 298 kronor 7 öre. Till allmänna arvsfonden har av den för fonden förordnade gode mannen inlevererats 6 341 kronor 76 öre enligt av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd redovisningsräkning.

Hos Kungl. Maj:t har dels förre hemmansägaren Lars Arvid Ekström i Vebomark, Lövångers socken, anhållit, att den avlidnes kvarlåtenskap måtte avstås till honom, dels ock hemmansägaren Sven Ingvar Nilsson i Skäran, Nysätra socken, anhållit, att ett belopp av 1 000 kronor måtte till honom avstås.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t funnit den av Ekström gjorda ansökningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Nilsson, som är född den 23 januari 1912 och var kusinbarn till den avlidne, har till stöd för ansökningen anfört, att hans hustru vore sjuklig och att han befunde sig i små ekonomiska omständigheter. Av utredningen i ärendet framgår, att Nilsson, som år 1943 övertagit Hanssons fädernegård, enligt åtagande vårdat honom i sitt hem intill dödsfallet mot en ersättning av 600 kronor om året. Vårdsnaden av Hansson, som från födelsen varit sinnesslö, hade varit besvärlig, särskilt under de tre sista månaderna, då han varit sängliggande.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har ansett Nilssons ansökning förtjäna bifall.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har med hänsyn till den vård och tillsyn, som Nilsson och hans hustru mot en förhållandevis ringa ersättning ägnat den avlidne, samt omständigheterna i övrigt förordnat bifall till ansökningen.

*Före-
draganden.*

I likhet med myndigheterna finner jag skäligt, att det belopp av kvarlåtenskapen, varom Nilsson ansökt, tillerkännes honom.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Lars Daniel Hansson från Nysätra socken må avstås ett belopp av 1 000 kronor till Sven Ingvar Nilsson.

6:o.

Rätten till arv efter handlanden Anders Carsten Waldemar Johannsen från Grönby socken. Handlanden Anders Carsten Waldemar Johannsen från Grönby socken, Malmöhus län, vilken var född den 28 oktober 1887, avled den 26 oktober 1943 utan att, såvitt en efter honom upprättad bouppteckning

utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 253 296 kronor 43 öre. Av kvarlåtenskapen har, sedan däri ingående fastigheter jämlikt Kungl. Maj:ts beslut försålts, ett belopp av 302 369 kronor 40 öre inlevererats till allmänna arvsfonden. Slutredovisning har ännu ej avgivits.

Under vistelse å Lunds lasarett i mars månad 1941 hade den avlidne upprättat en handling, varigenom han förordnat om sin kvarlåtenskap. Ifrågasvarande handling, som enligt hans uttalande vid dess tillkomst avsåg dispositionen av kvarlåtenskapen för den händelse han skulle dö under den dåvarande sjukhusvistelsen, har efter Johannsens död $2\frac{1}{2}$ år senare icke kunnat återfinnas i huvudskrift. En genomslagskopia av handlingen har emellertid förvarats hos den advokatfirma, som medverkat till dess upprättande, och enligt denna kopia skulle envar av tolv släktingar till Johannsen, kusiner och kusinbarn samt en syssling, erhålla 10 000 kronor. Vidare skulle Grönby kommun erhålla 50 000 kronor till sjuksköterskefond, att förvaltas av kommunalnämnden, samt 20 000 kronor till en fond, varav räntan skulle utdelas till behövande eller personer, som ej åtnjöte fattigvårdsunderstöd. Därjämte skulle, om Johannsens moder avlede före honom, ett belopp av 20 000 kronor av hennes förmögenhet avsättas såsom en fond åt Vanstads kommun, av vilken fond dock förra hushållerskan Eva Hjort skulle erhålla räntan, så länge hon levde. Under namn av Carolina och Carsten Johannsens fond skulle fonden förvaltas av kommunalnämnden och räntan efter Hjorts död utdelas till behövande inom kommunen.

Nämnda förordnande bevakades den 22 mars 1944 vid Vemmenhög, Ljunits och Herrestads domsagas häradsrätt såsom testamente av den avlidne.

Sedan förordnandet delgivits kammaradvokatfiskalsämbetet samt ämbetet underställt frågan om godkännandet Kungl. Maj:ts prövning, förordnade Kungl. Maj:t den 13 oktober 1944, att klander mot förordnandet skulle för allmänna arvsfondens räkning äga rum. De av förordnandet berörda legatarierna ha härefter hos ämbetet skriffligen förklarat sig avstå från alla rättsanspråk på grund av förordnandet.

Hos Kungl. Maj:t ha nu följande personer gjort ansökningar om att av kvarlåtenskapen efter Waldemar Johannsen de i förenämnda förordnande angivna beloppen måtte till dem avstås, nämligen sjuksköterskan Gertrud K. A. G. Johannsen i Malmö, fru Bodil M. C. Queckfeldt, född Johannsen, i Halmstad, veterinären Anders J. P. Johannsen i Djursholm, legitimerade läkaren Carl Gustaf A. Johannsen i Lund, lantbruksbiträdet P. S. Johan H. Johannsen i Flyinge, lantbruksbiträdet Ulf Chr. B. Johannsen i Flyinge, stadsläkaren i Lund Ernst J. A. B. Carstens-Johannsen för sina tre barn Minna Margareta, Hans Carstens Bogislaus och Johan Ernst August Bogislaus, vidare Augusta Johannsen i Lund, förre maskinmästaren Samuel Johannsen i Höör, änkefru Ester M. Jönsson, född Holmkvist, i Lilla Bedinge samt nyssnämnda Eva Ch. Hjort. Härjämte ha Grönby och Vanstads kommuner hemställt, att till dem måtte avstås de i förordnandet angivna beloppen.

Gode mannen för allmänna arvsfonden har tillstyrkt ansökningarna men

med framhållande att det visserligen kunde ifrågasättas, huruvida den för barnen Carstens-Johannsen gjorda ansökningen borde bifallas. På grund av vad som upplysts om den avlidnes inställning till släktingarna och med hänsyn till omständigheterna i övrigt syntes kunna antagas, att han velat tillgodose även dessa kusinbarn. Då barnen själva icke torde äga något kapital och föräldrarna ej heller syntes äga någon förmögenhet av betydelse, ansåge sig gode mannen böra tillstyrka jämväl denna ansökning.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har anfört bland annat följande.

Med hänsynstagande till det nära intresse, som Johannsen under livstiden hyst för sökandena och som bl. a. kommit till uttryck i det av honom upprättade testamentskonceptet, finner länsstyrelsen skäligt tillstyrka ansökningarna för de av sökandena, som i ekonomiskt hänseende kunna anses vara mindre gynnsamt ställda. Detta synes vara fallet beträffande samtliga de släktingar till Johannsen, som återfinnas bland sökandena, möjligen med undantag för kusinbarnen i Lund, vilkas fader har goda inkomster. Beträffande dessa kusinbarn kan å andra sidan framhållas, att den avlidnes förbindelser med dem varit särskilt intima och hjärtliga. Länsstyrelsen får därför tillstyrka samtliga de av släktingarna gjorda ansökningarna, dock att ett eventuellt avstående av arvet till förmån för kusinbarnen i Lund synes böra begränsas till högst 5 000 kronor för vardera barnet. Beträffande Eva Hjorts ansökning finner länsstyrelsen med hänsyn till vad som framkommit vid utredningen billighetsskäl tala för att jämväl hon kommer i åtnjutande av del av arvet förslagsvis i form av ett årligt understöd motsvarande avkastningen av en livränta å 2 000 kronor. Länsstyrelsen finner däremot icke skäl tillstyrka framställningarna från Grönby och Vanstads kommuner.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört följande.

Av sökandena äro Augusta Johannsen och Samuel Johannsen kusiner till den avlidne. Sökandena Gertrud Johannsen, Bodil Queckfeldt, Anders Johannsen, Carl Gustaf Johannsen, Heinrich Johannsen och Ulf Johannsen samt Ernst Carstens-Johannsens barn äro hans kusinbarn. Ester Jönsson är syssling till den avlidne. Eva Hjort, vilken så vitt visats icke är släkt med den avlidne, lärer vid åtskilliga tillfällen hava erhållit såväl ekonomiskt bistånd som annan hjälp av honom. Utredningen i ärendet torde få anses visa, att den avlidne, vilken vid sitt frånfälle saknat närmare släktingar än kusiner och kusiners barn, varit fästad vid dessa samt vid sin syssling sökanden Ester Jönsson och efter allt att döma haft för avsikt att ihågkomma de nu nämnda sökandena, vilka torde få anses hava stått den avlidne i livstiden nära. Samtliga sökande med undantag möjligen för Ernst Carstens-Johannsens barn samt Ester Jönsson, vilka synas vara åtminstone förhållandevis välsituerade, befinna sig i små ekonomiska omständigheter. Med hänsyn här till anser sig ämbetet, om ock med tvekan beträffande de sistnämnda, kunna tillstyrka, att viss del av kvarlåtenskapen avstås till sökandena.

Beträffande storleken av de belopp, som skulle avstås, har ämbetet framhållit, att till allmänna arvsfonden redan inlevererats ett belopp av 302 369 kronor 40 öre och att ett belopp av ytterligare omkring 80 000 kronor torde komma att inlevereras. Ämbetet har vidare anfört.

Av införskaffade upplysningar framgår, att den avlidne efterlämnat kusiner på fädernesidan i två grenar. De av sökandena, vilka utgöra kusiner och kusinbarn till den avlidne, tillhöra en och samma gren. Därest kvarlåtenskapen skolat fördelas enligt bestämmelserna i ärvdabalken skulle å varje gren

belöpt $\frac{1}{4}$ eller i runt tal omkring 95 000 kronor. Då de av sökandena, vilka äro kusiner eller kusinbarn till den avlidne, synas oavsett närmare eller fjärrare skyldskap hava stått den avlidne i lika hög grad nära, torde ett belopp av nämnda storlek kunna fördelas mellan sagda sökande till lika delar, dock att på grund av den något bättre ekonomiska ställning som Ernst Carstens-Johannsens tre barn äga ett något mindre belopp synes böra tilldelas dem. Ämbetet föreslår, att vart och ett av Ernst Carstens-Johannsens tre barn tilldelas ett belopp av 7 500 kronor samt övriga åtta av nu nämnda sökande kusiner och kusinbarn till den avlidne ett belopp av 9 000 kronor vardera. Till Ester Jönsson föreslår ämbetet i likhet med vad som föreslagits för Ernst Carstens-Johannsens barn ett belopp av 7 500 kronor. Vad angår Eva Hjort, som är född år 1868, synes med hänsyn till såväl hennes ålder som omständigheterna i övrigt ett efterskänkande lämpligen böra ske på det sätt att hon erhåller en livränta om förslagsvis 600 kronor om året att utgå från den 1 juli 1947. Grönby och Vanstads kommuners framställningar anser sig ämbetet i likhet med länsstyrelsen icke kunna tillstyrka.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t funnit de av Grönby och Vanstads kommuner gjorda ansökningarna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Vid utredningen i ärendet har icke kunnat utrönas av vilken anledning det av den avlidne under en tidigare sjukhusvistelse upprättade testamentet icke kunnat återfinnas vid boutredningen. Några skäl till antagande, att hans personliga inställning till däri angivna släktingar och andra närstående skulle ha ändrats under tiden efter sjukhusvistelsen, ha icke framkommit. För min del är jag på grund därav i likhet med myndigheterna beredd att i viss utsträckning tillmötesgå dessa personers ansökningar om avstående av allmänna arvsfondens rätt till förmån för dem.

*Före-
draganden.*

Vid bedömande av frågan om vilka belopp, som böra avstås av allmänna arvsfonden, synes det ligga närmast till hands att, åtminstone såvitt angår den inbördes avvägningen, utgå från de förmåner, som den avlidne enligt testamentet avsett att bereda släktingarna. Det kan givetvis ifrågasättas, om man icke borde söka genomföra en viss behovsprövning vid utmätande av de belopp, som skola avstås. Det synes dock som om resultatet av en dylik behovsprövning icke skulle kunna sägas bli mera skäligt, då de av släktingarna, som äro bättre ställda i ekonomiskt avseende och sålunda skulle erhålla minskade belopp, enligt utredningen ha stått den avlidne personligen mest nära. Jag vill för den skull förorda, att de i testamentet upptagna tolv släktingarna erhålla lika belopp. Olika meningar kunna givetvis göras gällande i fråga om den nivå, efter vilken dessa belopp skola utmätas. I händelse testamentet varit lagligt, hade envar erhållit ett belopp av 10 000 kronor, dock minskat med arvsskatt, 1 490 kronor, eller sålunda 8 510 kronor. Ehuru det berättigade i att låta arvsfonden avstå så stora lotter kan ifrågasättas vill jag tillstyrka att sist angivna belopp, avrundat till 8 500 kronor, avstås till envar av släktingarna.

Till förra hushållerskan Eva Hjort skulle enligt testamentet under hennes livslid utgå räntan av ett kapital på 20 000 kronor. I likhet med kammar-

advokatfiskalsämbetet finner jag lämpligt, att Hjort tillgodoses genom inköp av en livränta, utgående från och med den 1 juli 1947. Med beaktande av de små ekonomiska förhållanden, varunder hon lever, förordar jag dock att livräntan bestämmas till ett något högre belopp, än ämbetet föreslagit, eller till 800 kronor för år.

Med återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter handlanden Anders Carsten Waldemar Johannsen må avstås *dels* ett belopp av 8 500 kronor till envar av Gertrud K. A. G. Johannsen, Bodil M. C. Queckfeldt, född Johannsen, Anders J. P. Johannsen, Carl Gustaf A. Johannsen, P. S. Johan H. Johannsen, Ulf Chr. B. Johannsen, Ernst J. A. B. Carstens-Johannsens tre barn Minna Margareta, Hans Carstens Bogislaus och Johan Ernst August Bogislaus, vidare Augusta Johannsen, Samuel Johannsen och Ester M. Jönsson, född Holmkvist, *dels ock* det belopp, som må erfordras för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av en livränta å 800 kronor för år åt Eva Ch. Hjort från och med den 1 juli 1947 under hennes återstående livstid.

7:o.

Rätten till arv efter privatläraren Axel Sigfrid Johnsson från Östra Broby socken. Axel Sigfrid Johnsson, som var född den 5 januari 1882, avled den 27 oktober 1942 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden.

Först efter Axel Sigfrid Johnssons död företogs slutligt skifte i boet efter hans moder, Bengta Johnsson, som avlidit den 4 oktober 1924 och såsom dödsbodelägare efterlämnat, utom den nu avlidne, tre barn, vilka samtliga dött före denne. Först avled författaren Karl Olof Harald Johnsson, efterlämnande såsom arvinge änkan författarinnan Karin Johnsson, född Johansson. Vid de båda andra syskonens frånfälle något år senare var nyssnämnde Axel Sigfrid deras ende arvinge. Vid det första arvskiftet efter Bengta Johnsson hade undantagits en fastighet, numera betecknad $\frac{13}{2048}$ mantal Broby nr 5¹⁴⁹, och till denna hörande lösegendom. Vid det slutliga skiftet av hennes bo, som ägde rum den 25 januari 1943, tillskiftades Karin Johnsson $\frac{1}{4}$ och Axel Sigfrid Johnssons dödsbo (allmänna arvsfonden) $\frac{3}{4}$ av följande tillgångar och skulder, nämligen dels förenämnda fastighet, taxeringsvärderad till 10 500 kronor, dels lösegendom till ett värde av 1 409 kronor 70 öre, dels ock i fastigheten in-tecknad gäld å 4 500 kronor. Lösegendomen har sedermera försålts på auktion.

I bouppteckningen efter Axel Sigfrid Johnsson, som förrättades den 17 april 1943, upptogs behållningen i boet till 65 390 kronor 79 öre, däribland nyssnämnda andel i boet efter Bengta Johnsson.

Hos Kungl. Maj:t har Karin Johnsson anhållit, att den arvsfonden tillskiftade andelen i boet efter Bengta Johnsson måtte avstås till förmån för henne samt att i fastigheten in-tecknad gäld måtte erläggas av medel från kvarlåtenskapen efter Axel Sigfrid Johnsson.

Till stöd för ansökningen har Karin Johnsson, som är född den 6 augusti 1884, anfört i huvudsak följande.

Hennes man, författaren Karl Olof Harald Johnsson, hade varit yngst av syskonen. Om han överlevt dem, hade hon efter honom fått ärva hela den egendom, som nu i stället tillfallit allmänna arvsfonden. Sigfrid Johnsson hade under sina sista levnadsår hemfallit åt missbruk av starka drycker. Särskilt under åren 1938 och 1939 hade Karin Johnsson flera gånger årligen, understundom efter uttrycklig begäran av den avlidne, rest till Broby. Hennes vistelse därstädes hade kunnat uppgå till flera månader i sträck, och hon hade tidvis under svår psykisk press bott hos honom. Hans alkoholism hade medfört att omvårdnaden av honom ställt krav av svårartad och ömtålig beskaffenhet på henne. Då hennes enda inkomster härrörde av skriftställarskap och föredragsverksamhet, hade dessa resor inneburit uppföringar i ekonomiskt hänseende för henne. Hon levde för närvarande i små ekonomiska omständigheter, delvis orsakade av skador vid en trafikolycka år 1942, vilka vore till men för hennes arbete.

Länsstyrelsen i Kristianstads län har i utlåtande den 25 januari 1946 bland annat anfört följande.

Enligt länsstyrelsens mening förtjäna vissa av de av Karin Johnsson anförda skälen för erhållande av ifrågavarande kvarlåtenskap visst beaktande. Emellertid finner länsstyrelsen utredningen giva vid handen, att Axel Sigfrid Johnssons åtgöranden och uttalanden i livstiden icke lämna stöd för något antagande, att han önskat, att Karin Johnsson skolat efter hans död erhålla något av kvarlåtenskapen efter honom. Detta förhållande och även andra i ärendet framkomna omständigheter föranleda, att länsstyrelsen icke anser sig kunna tillstyrka bifall, vare sig helt eller delvis, till ifrågavarande framställning.

Sedan Karin Johnsson inkommit med ytterligare en skrift om sitt förhållande till den avlidne m. m., har *länsstyrelsen* i förnyat utlåtande anfört, att den ej funnit anledning frångå sin tidigare uppfattning. Skulle emellertid vad som numera i ärendet upplysts kunna anses föranleda till att Axel Sigfrid Johnsson finge antagas ha, om han levat längre, velat ekonomiskt understödja Karin Johnsson, hade länsstyrelsen intet att erinra mot att ett mindre belopp, förslagsvis 5 000 kronor, tillerkändes henne.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har påpekat, att av vad i ärendet anförts syntes framgå, att Karin Johnsson befunne sig i relativt små omständigheter samt att hon genom att tidvis ha ägnat den avlidne omvårdnad kunde anses ha stått honom i viss mån nära. Ämbetet har därför ansett fog förefinnas för avstående till förmån för henne av någon del av ifrågavarande kvarlåtenskap. Beträffande storleken av detta belopp har ämbetet anfört i huvudsak följande.

Av sökanden begärt belopp torde icke kunna med bestämdhet fixeras, innan dödsboets fasta egendom försålts. Denna fasta egendom är åsatt ett taxeringsvärde av 10 500 kronor eller, om kvarnlägenheten Broby 2⁴, som efter undersökning ansetts tillhöra Bengta Johnssons dödsbo, medräknas, 12 000 kronor. Köpeanbud å båda fastigheterna till ett belopp av 18 000 kronor har avgivits och torde, därest fastigheterna försäljas å offentlig auktion, möjlighet att ernå högre köpeanbud föreligga. I en den 28 april 1946 dagtecknad framställning har gode mannen för allmänna arvsfonden med instämmande av Karin Johnsson anhållit om försäljning av nämnda båda fastigheter. Härigenom får Johnsson anses ha frånträtt sin ansökan att boets fasta egendom skulle överlämnas till henne. Med utgångspunkt från en antagen köpeskilling av 18 000 kronor för båda fastigheterna skulle efter avdrag av i fastigheten Broby 5¹⁴⁹ intecknad gäld å 4 500 kronor allmänna arvsfondens andel av resterande 13 500 kronor utgöra 10 125 kronor. Därest härtill lägges fondens andel i lösöret efter Bengta Johnsson, 1 057 kronor 28 öre, skulle följaktligen ifrågavarande ansökning avse ett belopp av 11 182 kronor 28 öre. Ämbetet, som för sin del icke anser ställningstagande till ifrågavarande ansökning behöva göras beroende av fastigheternas försäljning, finner lämpligt föreslå, att till sökanden avstås ett belopp av 10 000 kronor.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t bifallit framställningen om försäljning av förenämnda fastigheter, Broby 5¹⁴⁹ och kvarnlägenheten Broby 2⁴.

*Före-
draganden.*

För min del hyser jag i likhet med länsstyrelsen tvekan om huruvida den avlidne kan antagas ha haft för avsikt att, om han levat, ekonomiskt bistå Karin Johnsson. Denna omständighet anser jag dock icke böra vara avgörande för bedömandet av hennes ansökan. På grund av det intresse och den omvårdnad, som hon under påfrestande förhållanden synes ha ägnat den avlidne under hans sista år, får hon anses ha stått honom nära. Med hänsyn härtill och då sökanden lever i mindre goda ekonomiska förhållanden har jag funnit skäligt, att någon del av kvarlåtenskapen avstås till förmån för henne. Vilket belopp hon därvid bör erhålla kan vara föremål för tvekan. Om man beaktar den andel, som sökanden kommer att erhålla av köpeskillingen vid den beslutade försäljningen av fastigheterna i Bengta Johnssons dödsbo, kunde måhända en begränsning till 5 000 kronor vara försvarlig. Med hänsyn till övriga omständigheter i ärendet har jag dock icke velat motsätta mig kammaradvokatfiskalsämbetets förslag om avstående av ett belopp av 10 000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter privatläraren Axel Sigfrid Johnsson från Östra Broby socken må avstås 10 000 kronor till Karin Johnsson, född Johansson.

8:o.

Rätten till arv efter kokerskan Ida Nilsson från Hällaryds socken. Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 185 under punkten 14:o framlagda förslag har 1945 års riksdag medgivit, att av den allmänna arvsfonden till-

fallna kvarlåtenskapen efter kokerskan Ida Nilsson från Hällaryds socken finge avstås 3 000 kronor åt makarna Ernst Joel och Ruth Linnéa Svensson, den senare född Lundquist och kusinbarn till den avlidna, samt en fjärdedel av därefter återstående del av kvarlåtenskapen åt vardera av Bernhardina Elvira Nilsson, född Svensson, och Julius Svensson, båda kusiner å mödernesisidan till den avlidna. Åt envar av de sistnämnda har sedermera utbetalats ett belopp av 2 030 kronor 57 öre. Återstoden, 4 061 kronor 15 öre, har inlevererats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har nu Blenda Gustafson, född Augustsson, i Östra Kroken, Backaryds socken, anhållit, att någon del av kvarlåtenskapen måtte avstås till henne. Sökanden är född den 6 augusti 1886 och var kusin å mödernesisidan till den avlidna. Sökanden har vid polisförhör den 29 april 1946 förklarat, att hon under Ida Nilssons sista levnadsår icke haft personlig förbindelse med henne men att viss förbindelse mellan dem uppehållits genom sökandens dotter, som då och då besökt Ida Nilsson.

Enligt intyg av vederbörande taxeringsnämndsordförande är sökanden medellös och icke taxerad för inkomst eller förmögenhet.

Länsstyrelsen i Blekinge län har framhållit, att den i ärendet verkställda utredningen visserligen icke syntes utvisa, att sökanden stått den avlidna nära, åtminstone icke under hennes sista levnadsår. Med hänsyn till vad utredningen innehöller om förhållandet till den avlidna samt sökandens mindre goda ekonomiska ställning m. m. ville länsstyrelsen dock tillstyrka, att någon del av återstående kvarlåtenskap avstodes till henne.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört, att sökanden och hennes syster jämte Bernhardina Elvira Nilsson och Julius Svensson vore Ida Nilssons enda kusiner å mödernesisidan och enligt äldre lag arvsberättigade efter henne. På grund härav och då sökanden vore till åren kommen samt syntes befinna sig i blygsamma ekonomiska omständigheter, funne ämbetet ansökningen av billighetsskäl förtjäna beaktande i samma omfattning som de tidigare ansökningarna av nyssnämnda båda kusiner. Ämbetet har i enlighet härmed föreslagit, att ett belopp av 2 030 kronor 57 öre av kvarlåtenskapen skulle avstås till sökanden.

Oavsett att handlingarna knappast styrka, att sökanden stått den avlidna kusinen i livstiden nära, har jag med beaktande av hennes ålder, små ekonomiska förhållanden och vad de två andra modernekusinerna tidigare erhållit funnit billigt och skäligt, att hon erhåller en lika stor andel av kvarlåtenskapen som dessa.

*Före-
draganden.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter kokerskan Ida Nilsson från Hällaryds socken må avstås ett belopp av 2 030 kronor 57 öre till Blenda Gustafson, född Augustsson,

9:o.

Rätten till arv efter butiksbiträdet Vera Elisabet Nilsson från Norrköping. Butiksbiträdet Vera Elisabet Nilsson från Norrköping, vilken var född den 8 september 1913, avled den 28 juli 1945 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 503 kronor 88 öre.

Hos Kungl. Maj:t har förre smörjaren Karl Gustaf Pettersson i Norrköping anhållit, att den avlidnas kvarlåtenskap måtte avstås till honom. Pettersson, som är född den 8 augusti 1866, har anfört, att den avlidna varit hans utom äktenskapet födda dotter. Faderskapet hade emellertid aldrig blivit legalt fastställt. Hon hade bott hos honom hela sin livstid. Det hade alltid rått ett gott förhållande mellan honom och dottern. Till styrkande härav ha vid ansökningen bland annat fogats ett av honom i maj 1941 upprättat testamente till förmån för den avlidna samt intyg, som vitsorda det goda förhållandet mellan far och dotter.

Länstyrelsen i Östergötlands län och kammaradvokatfiskalsämbetet ha tillstyrkt bifall till ansökningen.

*Före-
draganden.*

Med hänsyn till de i ärendet upplysta omständigheterna anser jag tvekan icke kunna råda om att kvarlåtenskapen efter Vera Elisabet Nilsson bör avstås till sökanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter butiksbiträdet Vera Elisabet Nilsson från Norrköping må avstås till förmån för Karl Gustaf Pettersson.

10:o.

Rätten till arv efter Bothilda Olsson från Hemmesdynge socken. Bothilda Olsson från Hemmesdynge socken, Malmöhus län, som var född den 26 juli 1867, avled den 4 augusti 1945 utan att, såvitt en efter henne upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 206 541 kronor 84 öre. I kvarlåtenskapen, som ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden, ingick fastigheten Isie Stora 14¹ i nämnda socken med ett taxeringsvärde av 6 000 kronor.

Hos Kungl. Maj:t har Hjalmar Jönsson i Stora Isie anhållit att fastigheten måtte avstås till honom med full äganderätt. Jönsson, som är född den 10 maj 1885, har till stöd för ansökningen bland annat anfört, att han stått den avlidna nära i livstiden. Han hade varit i Bothilda Olssons och hennes tidigare avlidna syster Hanna Olssons tjänst sedan den 1 november 1912 ända till Bothilda Olssons död, alltså under 33 år. Av systrarna Olsson hade han fått löfte att en gång erhålla fastigheten, vilken han bebott alltsedan de förvärvade denna år 1926. Genom ett flertal intyg ha personer i orten bestryrkt riktigheten av hans uppgifter.

Den för allmänna arvsfonden förordnade gode mannen har tillstyrkt bifall till ansökningen samt därvid framhållit, att Jönsson varit systrarna Olssons »allt i allo» och att det utan tvivel hade varit Bothilda Olssons avsikt att fastigheten skulle tillfalla honom.

Landsfiskalen i Klagstorps distrikt har med tillstyrkan av ansökningen bland annat anfört följande.

Genom de vid ansökningen fogade intygen har till fullo styrkts, att Jönsson under många år varit trotjänare hos Bothilda Olsson och därunder åtnjutit så liten lön, att han icke kunnat göra besparingar, trots att han städse fört ett mycket sparsamt levnadssätt. Det torde även vara ställt utom allt tvivel, att systrarna Olsson avsett, att ifrågavarande fastighet skulle tillfalla Hjalmar Jönsson, fastän de såsom ofta är fallet med äldre personer aldrig blevo redo att upprätta skriftlig handling härom. Även om man bortser från detta förhållande, torde den gottgörelse eller erkänsla, som Jönsson finge genom att erhålla fastigheten, vara fullt rimlig och komme att uppskattas av såväl Jönsson som orsdbefolkningen, som då finge se, att en gammal trotjänare kan värdesättas av statlig myndighet.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har under hänvisning till gode mannens och landsfiskalens yttranden tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört följande.

Sökanden, som under trettioåttre år innehaft anställning hos den avlidna och hennes tidigare avlidna syster, måste på grund av sin långa tjänstetid anses hava stått den avlidna i livstiden nära. Det torde även hava stått i överensstämmelse med den avlidnas önskemål, att ifrågavarande fastighet skulle tillfalla honom efter hennes död. Då han därjämte befinner sig i små ekonomiska omständigheter, synes det ämbetet billigt, att ansökningen vinner beaktande.

Av utredningen framgår, att Jönsson, som befinner sig i små ekonomiska omständigheter, stått den avlidna i livstiden nära och att det även torde ha varit hennes önskan, att ifrågavarande fastighet skulle tillfalla honom efter hennes död. Jag förordar därför, att fastigheten avstås till förmån för honom.

Föredraganden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att fastigheten Isie Stora 14¹, som ingår i den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Bothilda Olsson från Hemmesdynge socken, måtte avstås till Hjalmar Jönsson.

Vad föredraganden under punkterna 1:o—10:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rolf Arfwedson.